

OBSAH

ÚVOD	3
Část první (druhý ročník)	5
ZÁKLADNÍ AKUSTICKÉ POJMY	6
VARHANY /Stručný přehled dějin nástroje/	7
I. VARHANNÍ PÍŠŤALY	14
1. Retné píšťaly	14
2. Základní tvary retných píšťal	16
3. Délka těla píšťaly	17
4. Jazykové píšťaly	18
5. Označení výšky tónu	25
6. Intonace píšťal	25
7. Barva zvuku varhanní píšťaly	26
8. Vlastnosti zvuku	28
9. Přehled vlivu jednotlivých částí píšťaly na její zvuk	29
II. VZDUCH A JEHO ROZVEDENÍ	30
1. Měchy	30
2. Elektrické čerpadlo vzduchu	31
3. Regulační záklopka	32
4. Tlak vzduchu ve varhanách	33
5. Vzduchovody – kanály	33
III. VZDUŠNICE A TRAKTURA	33
1. Vzdušnice s tónovými kancelami	34
a/ Zásuvková vzdušnice s mechanickou trakturou	34
b/ Bodcová vzdušnice /Springlade/	37
2. Vzdušnice s rejstříkovými kancelami	38
a/ Kuželová vzdušnice s mechanickou trakturou	38
3. Pneumatická traktura	38
a/ Kuželová vzdušnice s pneumatickou trakturou	40
b/ Membránová vzdušnice	41
c/ Pneumatické mezirelé a jeho využití	41
4. Elektrická traktura	41
5. Skříňová vzdušnice /unit/	44
6. Vliv vzdušnice na kvalitu vzduchu	44
7. Vliv traktury na hru	45
8. Některé závady vzdušnic a traktury	46
IV. POMOCNÁ ZAŘÍZENÍ	46
1. Spojky	46
2. Volné kombinace	50
3. Pevné kombinace – kolektivy	51
4. Anulátor pedálu	51
5. Vypínače	51
6. Žaluziová skříň	51
7. Rejstříkové crescendo	52
8. Tremolo	52
V. ÚSPORNÁ ZAŘÍZENÍ	53
1. Zeslabení vzduchu	53
2. Transmise a extenze	53
3. Multiplexní varhany /unit/	54
VI. HRACÍ STŮL	55

Část druhá (třetí ročník)	59
VII. MENZURY VARHANNÍCH PÍŠŤAL	60
1. Délka píšťaly	60
2. Konstantní menzura	60
3. Variabilní menzury	61
4. Menzury Dom Bédose	61
5. Menzurační praxe 19. století	62
6. Zvukové pole	64
7. Novodobá menzurace	64
8. Popis rejstříku z hlediska menzurace	65
9. Menzury jazykových píšťal	67
VIII. VARHANNÍ HLASY – REJSTŘÍKY	68
1. Základní rejstříky	68
a/ Principály	68
b/ Flétny	69
c/ Smyky	69
d/ Kryty a polokryty	70
2. Alikvotní rejstříky	71
3. Smíšené hlasy – mixtury	72
a/ Ženské mixtury	72
b/ Mužské mixtury	73
c/ Dvojité hlasy /výchvěvné/	75
4. Jazykové rejstříky	76
IX. DISPOZICE VARHAN	77
1. Velikost varhan a jejich funkce	77
2. Zvuková úloha varhan	78
3. Skupiny varhanních rejstříků a jejich zvuková funkce	78
4. Základní dispoziční zásada	79
5. Funkční princip varhanních strojů /Werkprinzip/	80
X. POZITIV	81
XI. VARHANNÍ PROSPEKT	82
XII. REGISTRACE VARHANNÍ HUDBY	83
XIII. PÉČE O HISTORICKÉ NÁSTROJE	91
XIV. PŘEHLED VARHANNÍCH REJSTŘÍKŮ	92
DOPORUČENÁ LITERATURA	105

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
TEOLOGICKÁ FAKULTA
knihovna
Kněžská 8
370 01 České Budějovice